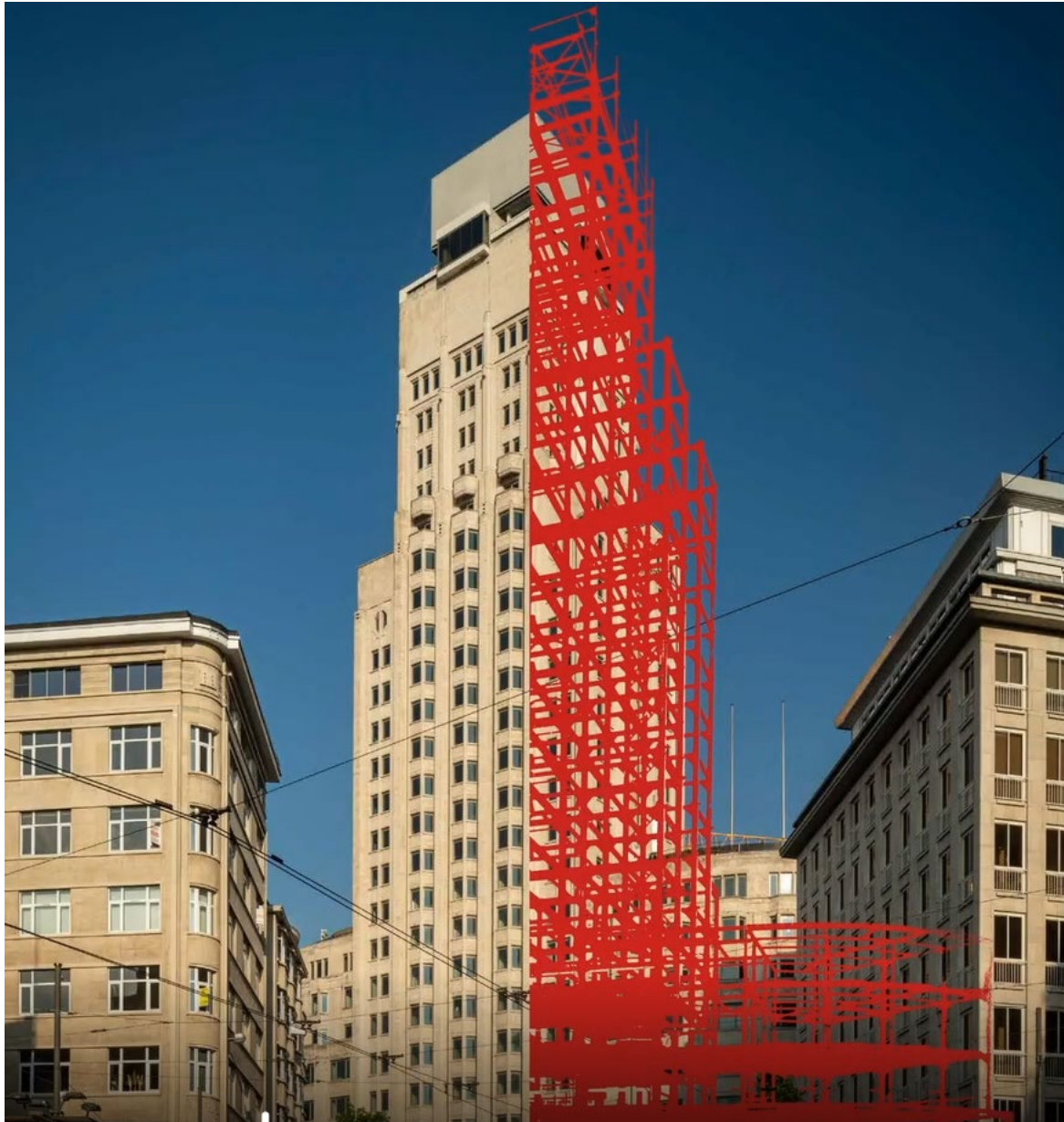

LERARENBUNDEL
1ste graad secundair

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
1. Inleiding	4
2. Stappenplan voor de leerkracht	5
3. Infofiche opdrachten	6
Opdracht 1: Keizerskapel	6
Opdracht 2: Stynenplafond	6
Opdracht 3: Dakterras	7
Opdracht 4: Panorama	7
4. Evaluatie opdrachten	8
5. Achtergrondinfo presentatie	10
Keizerskapel tentoonstelling: <i>Het komt allemaal goed</i>	10
De invloed van architect Léon Stynen	11
Dakterras / Beeldentuin	12
Panoramazaal	13
6. Kahootquiz	14
7. Alternatieve vragenbundel	17
8. Alternatieve vragenbundel + oplossingen	20
9. Doelen en eindtermen	23
Leerlijn	23
Eindtermen eerste graad	24
Eindtermen tweede graad	24
Eindtermen derde graad	24

1. Inleiding

De Boerentoren is niet zomaar een gebouw. Het is een icoon van Antwerpen, een mijlpaal in de Europese architectuurgeschiedenis en een symbool van vernieuwing. Oorspronkelijk gebouwd in art-decostijl, was het de eerste bewoonde wolkenkrabber in Europa. Hoewel hij net niet de allereerste wolkenkrabber ter wereld werd, die eer ging naar het Edificio Telefónica, blijft de Boerentoren een uniek monument dat ons veel vertelt over de ambitie en creativiteit van zijn tijd.

Vandaag ondergaat de Boerentoren een indrukwekkende transformatie. Tijdens deze werken nodigen wij u uit om niet alleen de architecturale geschiedenis van dit gebouw te ontdekken, maar ook om de uitzonderlijke kunstcollectie van The Phoebus Foundation van Fernand Huts te bewonderen. Kunst en erfgoed komen hier samen in een dialoog die inspireert en uitdaagt.

Met ons pedagogisch dossier willen wij leerlingen meenemen op een reis door kunst, architectuur en geschiedenis.

- We laten hen ervaren en verwonderen.
- We stimuleren hen om te creëren en analyseren.
- We dagen hen uit om te reflecteren en onderzoeken.

Telkens kijken we door het oog van kunst, architectuur en erfgoed, met de Boerentoren als casus en locatie. Zo bouwen we samen aan een bewustzijn van de waarde van ons cultureel patrimonium en de rol van kunst in onze samenleving.

Iedereen kan gratis gebruikmaken van dit dossier. Het is opgesteld door onze wetenschappelijke en pedagogische teams, met als doel om toegankelijke en inspirerende informatie te bieden aan jong en oud.

Veel ontdekplezier!

2. Stappenplan voor de leerkracht

Stap 1: Voorbereiding in de klas (de presentatie)

Geef de inleidende presentatie (voorzien per graad) om de Boerentoren te situeren. Achtergrondinformatie vind je in hoofdstuk 4 ('Achtergrondinfo presentatie'). Pas de presentatie gerust aan naar eigen wens.

Overloop vooraf de opdrachten en de evaluatiecriteria met de leerlingen, zodat ze exact weten wat er van hen verwacht wordt op locatie.

Stap 2: Materiaal klaarmaken voor de tour

Druk de 'Infofiche opdrachten' af (per graad) en deel deze uit aan de leerlingen. Zij nemen dit document mee tijdens de tour als houvast om te weten wat ze bij elke stop moeten doen.

(Optioneel alternatief of aanvulling): Maak je liever geen gebruik van video-opdrachten of wil je de kennis extra toetsen? Druk dan de 'Vragenbundel' af per graad. De leerlingen vullen deze in tijdens de tour. De juiste antwoorden vind je in deze bundel.

Stap 3: Tijdens de rondleiding

De leerlingen gaan aan de slag met hun infofiches om de specifieke opdrachten (zoals foto's, schetsen en video's) uit te voeren op de vier locaties (Keizerskapel, Stynenplafond, Dakterras en Panorama).

Stap 4: Afsluiten met de Kahoot-quiz

Eindig de rondleiding met de voorziene Kahoot-quiz.

Geef de leerlingen de instructie om een smartphone met internetverbinding klaar te houden. De vragen die aan bod komen, overlopen de kennis van de tour en staan ter voorbereiding al in deze bundel vermeld.

Stap 5: Evaluatie achteraf

Gebruik de evaluatiefiche met rubrieken (specifiek voor jouw graad) om het resultaat van de totale video-opdracht nadien vlot en objectief te quoteren.

3. Infofiche opdrachten

Instructiefiche opdrachten - eerste graad

Opdracht 1: Keizerskapel

Wat doe je?

1. Bekijk alle schilderijen, kies je favoriet.
2. Neem een selfie met het schilderij.
3. Luister naar het liedje dat bij het schilderij hoort.

Maak:

 Een foto van het schilderij,

 Een video waarin:

4. Je het schilderij toont dat je hebt gekozen. Vertel kort wat je ziet. Welke kleuren vallen op? Is het druk of juist rustig?
5. Je luistert naar de muziek in de kapel. Past deze muziek volgens jou bij dit schilderij? Waarom wel of waarom niet?
6. Welke gevoelens krijg je bij dit werk? Word je er vrolijk van, onrustig, of juist kalm? Gebruik de titel van de expo *Het komt allemaal goed* in je uitleg. Geloof je dat dit schilderij een positieve boodschap heeft?

Opdracht 2: Stynenplafond

Wat doe je?

1. Kijk goed rond naar het plafond en de muren.
2. Kies één van deze drie vragen om op te letten:
 - a. Hoe zorgen de driehoeken ervoor dat de zaal groter lijkt?
 - b. Waar vangen de driehoeken licht en waar zie je schaduw?
 - c. Waar raakt het plafond de muur en hoe wordt het gewicht gedragen?

Maak:

 Eén creatieve foto van het plafond.

3. Tip: Ga eens op de grond liggen (kikvorsperspectief) voor een cool resultaat!
4. Zorg dat jouw foto het antwoord toont op de vraag die je hierboven koos.

 Een videoanalyse (60 seconden) waarin je vertelt wat je ziet (niet zomaar wat je mooi vindt).

5. Beantwoord deze vragen:
 - a. Welk materiaal zie je vooral?
 - b. Hoe voelt het om hier te staan? Is de ruimte groot, koud, indrukwekkend, of juist gezellig?
 - c. Welke vormen zie je allemaal in het plafond?
 - d. Waar vangen de driehoeken het licht en waar zie je juist schaduw? Hoe verandert dit de sfeer in de ruimte? Wijs met de camera de lichtste en donkerste plekken aan.

Opdracht 3: Dakterras

Wat doe je?

1. Beeld je in dat jij de architect bent van de toekomstige beeldentuin. Waar zet jij de kunst, het groen en de wandelpaden?
2. Quizvraag: Draai je even weg van het uitzicht. Weet jij hoeveel torens de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal heeft?
3. Draai je terug om en zoek de Kathedraal, de grootste *eyecatcher* van Antwerpen.

Maak:

Een snelle schets (op deze achterkant) van jouw droomontwerp voor de tuin.

Een foto van het uitzicht, waarbij de Kathedraal duidelijk mee in beeld staat.

Een video:

4. Waar komen de levensgrote standbeelden te staan?
5. Welke sfeer wil je creëren met planten of wandelpaden?
6. Hoe zorg je ervoor dat de kunstwerken passen bij het uitzicht over Antwerpen of de stijl van de toren?
7. Je mening geeft: wat vind jij van kunst op zo'n hoge plek?

Opdracht 4: Panorama

Wat doe je?

1. Kijk naar de skyline en zoek de Kathedraal en het MAS – Museum Aan de Stroom.
2. Denk na over de betekenis:
 - a. De Kathedraal staat voor de macht van de Kerk.
 - b. De Boerentoren (waar jij nu staat) staat voor de macht van het Geld (economie).
 - c. Welk symbool straalt het MAS volgens jou uit? (Cultuur? Handel? Politiek?)

Maak:

Een 'kader'-foto:

3. Gebruik een stuk van de Boerentoren (een raamprofiel, balustrade of betonnen rand) als fotokader.
4. Plaats binnen dat kader precies één ander iconisch gebouw (bv. de Kathedraal, het MAS, het Havenhuis of de Politietoren).

Een video (of audio-opname) waarin je vertelt wat je op jouw foto ziet:

5. Schaal: Kijk je neer op het andere gebouw of kijken jullie elkaar 'recht in de ogen'? Wat zegt dit over hoe 'machtig' de Boerentoren vroeger was (als eerste wolkenkrabber) vergeleken met nu?
6. Materiaal: Is het andere gebouw massief (steen), transparant (glas) of modern? Hoe verschilt dat met het beton van de Boerentoren?
7. Hoe speelt het licht op de gevels? (Glimt het glas van een nieuwe toren of absorbeert de oude steen het licht?)

4. Evaluatie opdrachten

Criterium	Goed	Voldoende	Slecht
I. INHOUD & OPDRACHT UITVOERING (50%)			
Opdracht 1 (Foto + video)	Foto: Selfie met het schilderij is aanwezig. Video: De leerling beschrijft de kleuren en drukte van het werk duidelijk. Er is een sterke persoonlijke link met de muziek en de eigen gevoelens worden goed verwoord. De vraag of de expo-titel (<i>Het komt allemaal goed</i>) past als positieve boodschap is beantwoord.	Foto en video: Aanwezig. Video: De leerling beantwoordt de vragen over het schilderij, het gevoel en de muziek, maar de uitleg of de mening over de boodschap blijft vrij oppervlakkig.	Foto of video: Ontbreekt. Video: De vragen over het schilderij, de muziek of de eigen gevoelens worden nauwelijks of niet beantwoord.
Opdracht 2 (Creatieve foto + videoanalyse)	Foto: Toont creatief inzicht (bv. kikvorsperspectief) en toont duidelijk het antwoord op één van de 3 architectuurvragen. Video: De leerling benoemt materialen en sfeer correct. De vormen in het plafond én de werking van licht/schaduw op de driehoeken worden expliciet aangewezen en geanalyseerd.	Foto: Is een standaardfoto van het plafond zonder specifieke architecturale focus. Video: De vragen worden beantwoord, maar kort. De analyse over licht, schaduw en sfeer is beperkt.	Foto: Onduidelijk of ontbreekt. Video: De leerling vertelt enkel wat hij/zij 'mooi' vindt in plaats van te analyseren (geen vermelding van materiaal, vormen of licht).
Opdracht 3 (Schets + foto + video)	Schets: Duidelijk eigen droomontwerp voor de tuin. Foto: De Kathedraal staat scherp en bewust mee in beeld. Video: Sterke argumentatie voor de inrichting (standbeelden/planten/paden). De leerling legt goed uit hoe de kunst bij het uitzicht past en geeft een duidelijke mening over kunst op deze hoge locatie.	Schets: Eenvoudige schets aanwezig. Foto: Kathedraal staat erop, maar compositie is toevallig. Video: Uitleg over het ontwerp (sfeer/locatie beelden) is basaal. Er wordt kort een mening gegeven.	Schets of foto: Ontbreekt (of Kathedraal staat niet op de foto). Video: Geen visie of uitleg over het ontwerp. De leerling geeft geen mening over kunst op een hoge plek.

Opdracht 4 (kader-foto + video/audio)	Foto: Het 'kader in een kader'-principe (raam/beton van de Boerentoren) is perfect toegepast op één ander iconisch gebouw.	Foto: Er is een poging gedaan om te kaderen, maar het andere gebouw staat er niet optimaal in.	Foto: Gewone foto zonder kader-element van de Boerentoren.
	Video: Diepgaande vergelijking gemaakt over schaal (macht van de toren vroeger versus nu), materiaal (beton versus steen/glas) en de werking van het licht op de gevels.	Video: De vergelijking (schaal/materiaal/licht) wordt gemaakt, maar blijft bij feiten (bv. groot/klein) zonder veel diepgang.	Video: Geen vergelijking gemaakt tussen de gebouwen op het vlak van schaal, materiaal of lichtwerking.
II. TECHNISCHE UITVOERING (25%)			
Beeldkwaliteit & Compositie	De foto's zijn scherp en er is nagedacht over standpunten (kikvors, kaders, achtergronden).	Foto's zijn duidelijk, maar missen creativiteit in compositie.	Foto's zijn onscherp of onbruikbaar.
	Video is stabiel gefilmd.	Beeld is soms schokkerig of onscherp.	Video is zeer rommelig gefilmd.
Audio & Presentatie	De leerling spreekt duidelijk, vlot en verstaanbaar in de video's.	De leerling is verstaanbaar, maar leest voor of aarzelt veel.	De leerling is onverstaanbaar (te stil, te veel wind, hand voor microfoon).
	Er is weinig storend achtergrondgeluid.	Soms storend omgevingsgeluid.	
III. TOTAAL GEHEEL & BELEVING (25%)			
Totaal resultaat	De leerling toont ernst en creativiteit.	De leerling voert de opdrachten uit, maar zonder extra creatieve inspanning.	De leerling toont weinig inzet.
	De leerling heeft de veiligheidsinstructies (nergens op klimmen, bij groep blijven) zichtbaar gerespecteerd.	Veiligheid gerespecteerd.	De leerling nam onveilige risico's voor een foto/video.

5. Achtergrondinfo presentatie

Keizerskapel tentoonstelling: *Het komt allemaal goed*

In de Antwerpse Keizerskapel brengt *Het komt allemaal goed* kunst en muziek samen in een toegankelijke tentoonstelling. Schrijver en zanger Rick de Leeuw selecteerde twaalf werken uit de collectie van The Phoebus Foundation op basis van gevoel en verbeelding. Beelden, teksten en liedjes nodigen leerlingen uit om kunst niet alleen te bekijken, maar ook te beluisteren en te interpreteren.

De invloed van architect Léon Stynen

De Boerentoren, een van de meest iconische gebouwen van Antwerpen, werd in de jaren 1930 gebouwd in een uitgesproken **art-decostijl**. Met zijn elegante lijnen, geometrische vormen en decoratieve details belichaamde het gebouw de modernistische ambitie van die tijd. Het was niet alleen een architecturaal hoogstandje, maar ook een symbool van vooruitgang: de eerste bewoonde wolkenkrabber in Europa.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog kreeg de Boerentoren het zwaar te verduren. Een **V2-bom** sloeg in op het gebouw, wat aanzienlijke schade veroorzaakte. Toch bleef het torencomplex overeind, een stille getuige van een turbulente periode in de geschiedenis.

In de jaren 1970 veranderde de smaak van het publiek. **Art deco werd als ouderwets beschouwd**, en architect **Léon Stynen** kreeg de opdracht om het interieur van de Boerentoren te moderniseren. Een van zijn ingrepen was het verwijderen van de grote glazen koepel, een pronkstuk van de oorspronkelijke art-decoarchitectuur. In plaats daarvan introduceerde Stynen een opvallende **driehoekenstructuur** op het plafond, een ontwerp dat paste bij de strakke, functionele esthetiek van die tijd. Zijn visie weerspiegelde niet alleen de veranderende opvattingen over schoonheid, maar ook de voortdurende evolutie van architectuur als dialoog tussen verleden en heden.

Dakterras / Beeldentuin

De Boerentoren, een icoon van Antwerpen, krijgt een nieuwe bestemming waarin kunst, architectuur en erfgoed samenkomen. **The Phoebus Foundation**, stichting van openbaar nut, wil met haar indrukwekkende collectie een dialoog creëren tussen verleden en toekomst. Op het dak van de twaalfde verdieping verrijst een unieke **beeldentuin**, waar meesterwerken uit verschillende periodes en stijlen een nieuwe context krijgen: hoog boven de stad, in open lucht.

Centraal in deze beeldentuin schittert een architecturaal hoogtepunt: de **glazen koepel**, ontworpen door wereldberoemd architect **Daniel Libeskind**. Deze koepel is niet zomaar een dakconstructie, maar een hedendaagse interpretatie van de oorspronkelijke art-decokoepel uit de jaren '30. Libeskind combineert transparantie en dynamiek, waardoor het licht vrij spel krijgt en de kunstwerken baden in een sfeer van openheid en vernieuwing.

De beeldentuin wordt een plek van ontmoeting en beleving. Hier kunnen bezoekers niet alleen kunst bewonderen, maar ook reflecteren over de kracht van creativiteit doorheen de tijd. Van oude meesters tot moderne iconen: elk werk vertelt een verhaal dat verbonden is met onze cultuur, onze stad en onze toekomst.

Panoramazaal

De wandeling eindigt op een van de meest indrukwekkende plekken van de Boerentoren: de **panoramazaal op de achttiende verdieping**. Hier voel je de geschiedenis van het gebouw en de dynamiek van de stad. In deze ruimte zie je nog vier van de oorspronkelijke **63 appartementen** die ooit de Boerentoren tot een bewoonde wolkenkrabber maakten – een primeur in Europa.

Door de grote ramen ontvouwt zich een adembenemend uitzicht: **heel Antwerpen ligt aan je voeten**. Bij helder weer reikt je blik zelfs tot het **Atomium in Brussel**, een icoon dat net als de Boerentoren symbool staat voor vooruitgang en vernieuwing.

De panoramazaal is niet alleen een plek om naar te kijken, maar ook om te dromen. Boven deze verdieping komt in de toekomst een spectaculair **panoramisch uitzichtpunt**, ontworpen met een champagnebar, vergaderzalen en toegang tot het dak. Vandaag is dat nog niet mogelijk, maar hier voel je al de belofte van wat komt: een unieke combinatie van erfgoed, architectuur en beleving, hoog boven de stad.

6. Kahootquiz

1. In welk jaar werd de Boerentoren voltooid?

- A) 1928
- B) 1931
- C) 1935
- D) 1940

Correct antwoord: B) 1931

2. Wat was de oorspronkelijke bouwstijl van de Boerentoren?

- A) Modernisme
- B) Art deco
- C) Brutalisme
- D) Neoclassicisme

Correct antwoord: B) Art deco

3. Hoeveel ton staal werd gebruikt voor het geraamte van de Boerentoren?

- A) 1.500 ton
- B) 2.000 ton
- C) 3.500 ton
- D) 5.000 ton

Correct antwoord: C) 3.500 ton

4. Wie is de architect van het nieuwe ontwerp voor de Boerentoren?

- A) Zaha Hadid
- B) Daniel Libeskind
- C) Jan Van Hoenacker
- D) Renzo Piano

Correct antwoord: B) Daniel Libeskind

5. Hoeveel traptreden moest je beklimmen om de top (het panorama) te bereiken?

- A) 100 treden
- B) 365 treden
- C) 515 treden
- D) 1000 treden

Correct antwoord: C) 515 treden

6. Wat betekent het woord ‘filantropie’ (zoals bij The Phoebus Foundation)?

- A) Zoveel mogelijk winst maken
- B) Liefde voor de mens (geld gebruiken om de wereld beter te maken)
- C) Oude gebouwen renoveren
- D) Het verzamelen van dinosaurussen

Correct antwoord: B) Liefde voor de mens

7. Wat was er zo bijzonder luxe aan de appartementen in 1931?

- A) Ze hadden een zwembad
- B) Ze hadden vloerverwarming
- C) Ze hadden een eigen badkamer
- D) Ze hadden een inloopkast

Correct antwoord: C) Ze hadden een eigen badkamer

8. Wat komt er in de toekomst bovenop het dak (niveau 12)?

- A) Een privépenthouse voor de eigenaar
- B) Een landingsbaan voor drones
- C) Een publieke daktuin (‘groene long’) met beelden
- D) Een zwembad

Correct antwoord: C) Een publieke daktuin (‘groene long’) met beelden

9. Welke organisatie beheert de kunstcollectie die in de Boerentoren zal worden getoond?

- A) Katoen Natie
- B) The Phoebus Foundation
- C) Museum Aan de Stroom
- D) Vlaamse Erfgoedraad

Correct antwoord: B) The Phoebus Foundation

10. Wat is een opvallend element in het nieuwe ontwerp van Libeskind?

- A) Een draaiende kroon
- B) Een driehoekige glazen koepel
- C) Een verticale tuin aan de gevel
- D) Een helikopterplatform

Correct antwoord: B) Een driehoekige glazen koepel

11. De Boerentoren is gebouwd tijdens het 'interbellum'. Wat is dat?

- A) De periode van de Middeleeuwen
- B) De periode tussen de twee Wereldoorlogen
- C) De tijd van Napoleon
- D) De periode van de wederopbouw

Correct antwoord: B) De periode tussen de twee Wereldoorlogen

12. Uit hoeveel botjes bestaat 'Trinity', de T.rex in de toren?

- A) 50
- B) 138
- C) 293
- D) 498

Correct antwoord: C) 293

7. Alternatieve vragenbundel

Hoeveel schilderijen hangen er in de Keizerskapel?

Kijk naar je favoriete schilderij en luister naar de muziek. Wat is de titel van het schilderij en het lied van zanger Rick de Leeuw dat bij dit schilderij hoort?

Hoe heet de stichting die deze kunstwerken verzamelt en beheert?

Kijk naar het plafond met de vele driehoeken. Welk materiaal zie je hier vooral en welke sfeer roept dit op

De Boerentoren heeft een bouwskelet. Van welk materiaal is dit skelet gemaakt en waarom was dit zo bijzonder in 1931?

In welke architectuurstijl is de oorspronkelijke Boerentoren gebouwd (jaren '30)?

Stel dat jij de architect bent van de daktuin. Teken of beschrijf kort waar jij het groen en de kunstwerken zou plaatsen.

Hoe heet de architect die de nieuwe glazen 'Kroon' of 'Boeg' bovenop de toren heeft ontworpen?

Kijk naar de Kathedraal. Hoeveel torens heeft deze kerk?

Hoe heet de voorzitter van The Phoebus Foundation en tevens de eigenaar van deze toren?

Van welke dinosaurus kan je binnenkort het skelet in de Boerentoren zien?

Hoeveel trappen heb je moeten beklimmen om dit panorama te bereiken?

8. Alternatieve vragenbundel + oplossingen

Hoeveel schilderijen hangen er in de Keizerskapel?

Antwoord: 12

Kijk naar je favoriete schilderij en luister naar de muziek. Wat is de titel van het schilderij en het lied van zanger Rick de Leeuw dat bij dit schilderij hoort?

Antwoord:

Het nieuwe model (Edgard Tytgat) - *Het komt allemaal goed*

De herberg (Gust De Smet) - *De een na laatste*

Onthoofding van Johannes de Doper (Erasmus Quellinus II) - *Het is toch je kind*

Pinksteren (Hendrick De Clerck) - *Zing voor mij*

Staand naakt bij een raam (Gust De Smet) - *Zie mij graag*

Obsessie (Frits Van den Berghe) - *Te weinig, te laat*

Het wachten (Gustave Van de Woestyne) - *Liefde is mogen*

In de Kroezel (Frits Van den Berghe) - *In de kroezel*

Nel in het bos (Rik Wouters) - *Klaar voor de toekomst*

Oordeel van een ziel (Onbekende Meester) - *S.T.O.P.!*

Portret van Keizer Karel V (Atelier van Jan Cornelisz. Vermeyen) - *blablabla*

Portret van Jean Wyts (Ambrosius Benson) - *Treur niet*

Hoe heet de stichting die deze kunstwerken verzamelt en beheert?

Antwoord: The Phoebus Foundation

Kijk naar het plafond met de vele driehoeken. Welk materiaal zie je hier vooral en welke sfeer roept dit op

Antwoord: Het materiaal is **beton**. De sfeer kan omschreven worden als "brutalistisch", zwaar, industrieel of stoer.

De Boerentoren heeft een bouwskelet. Van welk materiaal is dit skelet gemaakt en waarom was dit zo bijzonder in 1931?

Antwoord: Het skelet is van **staal** (3.500 ton). Dit was bijzonder omdat men vroeger met dragende muren bouwde. Staal zorgde ervoor dat men hoger, lichter en sneller kon bouwen.

In welke architectuurstijl is de oorspronkelijke Boerentoren gebouwd (jaren '30)?

Antwoord: Art deco. (Kenmerken: geometrische vormen, luxe materialen)

Stel dat jij de architect bent van de daktuin. Teken of beschrijf kort waar jij het groen en de kunstwerken zou plaatsen.

Antwoord: *Eigen invulling van de leerling.* (Bv. "Ik zet bomen aan de rand tegen de wind en een groot beeld in het midden".)

Hoe heet de architect die de nieuwe glazen 'Kroon' of 'Boeg' bovenop de toren heeft ontworpen?

Antwoord: Daniel Libeskind

Kijk naar de Kathedraal. Hoeveel torens heeft deze kerk?

Antwoord: 3

Hoe heet de voorzitter van The Phoebus Foundation en tevens de eigenaar van deze toren?

Antwoord: Fernand Huts

Van welke dinosaurus kan je binnenkort het skelet in de Boerentoren zien?

Antwoord: Tyrannosaurus Rex (T.rex)

Hoeveel trappen heb je moeten beklimmen om dit panorama te bereiken?

Antwoord: 515 treden

9. Doelen en eindtermen

Leerlijn

Om deze rijke context behapbaar en uitdagend te maken voor elke leeftijdscategorie werd een stapsgewijze leerlijn ontwikkeld. We begeleiden de leerlingen in een logische pedagogische evolutie. We starten met zintuiglijke verwondering en een eerste kennismaking in de eerste graad. In de tweede graad moedigen we aan tot actieve analyse en het vormen van een eigen artistieke stem. In de derde graad leggen we de lat het hoogst: hier verwachten we een kritische, maatschappelijk-filosofische blik op erfgoed, duurzaamheid en de toekomst van de stad. Zo bouwen we samen, stap voor stap, aan een blijvend bewustzijn van de waarde van ons cultureel patrimonium.

Leerlingen ervaren in de eerste graad, creëren en analyseren in de tweede graad, en reflecteren en onderzoeken in de derde graad, telkens door het oog van kunst, architectuur en erfgoed met de Boerentoren als casus of locatie.

Leerlijn in detail:

Eerste graad	Ervaren & beschrijven van kunst en cultuur > waarnemen en beleven van kunst- en cultuuruitingen > herkennen van betekenis en vorm	Observatie van de Boerentoren als kunstwerk en erfgoedobject. Leerlingen beschrijven wat hen opvalt in vorm, stijl en sfeer. Reflectie over hun persoonlijke beleving van erfgoed.
Tweede graad	Creëren & analyseren van kunst en erfgoed > artistieke expressie en creatieve verwerking > dialoog en analyse van kunstuitingen in hun context	Leerlingen maken een artistieke verwerking van hun bezoek. Analyse van de Boerentoren binnen de context van Antwerpen in de jaren '30. Dialoog over de betekenis van kunst en architectuur in de samenleving.
Derde graad	Reflecteren & onderzoeken > kritische en filosofische reflectie over kunst, cultuur en identiteit > onderzoek naar maatschappelijke en historische betekenis van erfgoed	Leerlingen onderzoeken de rol van de Boerentoren als cultureel erfgoed in de stad. Reflectie over herbestemming en duurzaamheid in erfgoedbeheer. Filosofische discussie: 'Wat zegt erfgoed over wie we zijn als samenleving?'

Eindtermen eerste graad

Code	Sleutelcompetentie	Onderwijsdoel
16.01	Cultureel bewustzijn en culturele expressie	Leerlingen beschrijven kunst- en cultuuruitingen vanuit eigen waarneming.
16.02	Cultureel bewustzijn en culturele expressie	Leerlingen brengen kunst- en cultuuruitingen in verband met de context waarin ze voorkomen.
16.03	Cultureel bewustzijn en culturele expressie	Leerlingen reflecteren over hun eigen beleving bij uiteenlopende kunst- en cultuuruitingen.
16.04	Cultureel bewustzijn en culturele expressie	Leerlingen lichten toe hoe een kunstwerk vanuit vorm en inhoud betekenis geeft.
07.03	Burgerschapscompetenties	Leerlingen lichten toe hoe verschillende vormen van diversiteit verrijkend zijn voor samenleven.

Eindtermen tweede graad

Code	Sleutelcompetentie	Onderwijsdoel
04.01.01	Artistieke expressie	Leerlingen doorlopen een artistiek proces in functie van een creatie.
04.01.02	Artistieke expressie	Leerlingen creëren artistiek werk met specifieke bouwstenen, technieken en materialen
04.01.03	Artistieke expressie	Leerlingen zetten hun artistieke deskundigheid in voor een gemeenschappelijk project.
04.01.04	Artistieke expressie	Leerlingen gaan in dialoog over elkaars artistiek proces en werk.
04.02.01 / 04.03.01	Kunstbeschouwing	Leerlingen analyseren kunstuitingen uit verschillende stromingen, periodes en samenlevingen.
04.02.01 / 04.03.01	Cultuurgeschiedenis	Leerlingen situeren een tekst of kunstuiting binnen haar oorspronkelijke cultuur.

Eindtermen derde graad

Code	Sleutelcompetentie	Onderwijsdoel
05.01.01 / 05.02.01	Filosofie / Wijsgerige antropologie	Leerlingen reflecteren over de mens vanuit visies en concepten zoals cultuur en natuur, vrijheid en determinisme.
01.01.01	Generieke doorstroomcompetenties	Leerlingen doorlopen een onderzoekscyclus binnen een wetenschapsdomein.
01.02.01	Historisch bewustzijn: uitbreiding	Leerlingen formuleren een historische vraag rekening houdend met onderzoekbaarheid.
01.02.02 – 01.02.04	Historisch bewustzijn: uitbreiding	Leerlingen beoordelen presentatie, representativiteit, bruikbaarheid en betrouwbaarheid van historische bronnen.
01.02.05	Historisch bewustzijn: uitbreiding	Leerlingen formuleren een antwoord op actuele maatschappelijke fenomenen op basis van historische argumenten.
05.01.01 / 05.02.01	Filosofie / Wijsgerige antropologie	Leerlingen reflecteren over de mens vanuit visies en concepten als cultuur en natuur